

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Veritates Æternæ Ex Prima Hebdomade Asceseos
Ignatianæ Petitæ**

Vogel, Matthäus

Constantiæ, 1731

Pars I. Malitia Peccati ex natura sua.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60667](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-60667)

Cogita, te esse reum illum mille peccatis onus-
tum, coram DEo tuo justo quidem Judice, sed
jam adhuc clementissimo Patre. Roga gratiam
agnoscendi malitiam peccati, ut illud ex ani-
mo abomineris.

Ingressus.

VIdisti; quem ad Finem creatus sis;
quāmque pauci Finem illum assequantur:
statuisti fugere omne illud, quod à Fine tuo te
abducere potest. At quid illud est? solum pec-
catum est. Hoc solum Cœlos tibi claudit, in-
fernū reserat. Ergo omnis cura, huc est ver-
tenda, ut hujus agnoscas malitiam; hanc enim
si agnoscis, peccare nunquam poteris; notitia
peccati initium salutis est; haberi autem hæc
potest tum ex ipsa natura peccati, tum ex sup-
pliciis & effectibus. Hinc tria hæc proponam:
expende serio; certè erit vox tua, quæ fuit
Machabæorum: parati sumus magis mori,
quām patrias DEI leges prævaricari. Aut ea,
quæ fuit S. Casimiri: malo mori, quām fœdari?

Pars I.

Malitia Peccati ex Natura sua.

Doctrina. Peccatum est transgressio libera
legis divinæ vel humanæ: dum quid agis,
loqueris, cogitas, quod lex prohibuit, aut dum
omittis,

omittis, quod præcepit, peccare diceris. Peccator ergo violat legem DEI, etiam dum legem humanam à Superiore latam transgreditur; huic enim obedire lex divina jubet. Peccator violando legem DEI offendit DEum; hinc peccatum dicitur offensa DEI. Atque ex hac peccati natura colligenda est peccati gravitas. DEum offendere ah! quam terribilis malitia res est! si cognosceres, quid sit offensa DEI ab homine facta, stupore attonitus humi corrueris. Offensa tanto est major, quanto dignior est Persona offensa, & offendens vilius. Jam metire Majestatem DEI, metire vilitatem hominis, & habes malitiam peccati in comprehensibilem. Quis igitur est, qui offenditur? Ah obstupescite Cœli! Scito & vide, quia in Dominum DEum tuum prævaricata es, ait Scriptura. In Dominum DEum tuum! O res terrific! rumperetur dolore cor tuum, si hoc caperet. Age, quid dico, dum DEum dico? Naturam dico, quā nihil cogitari potest sublimius, nihil præstantius, excellentius nihil. Naturam, quæ semper ab æterno est, & erit: quæ velut fons inexhaustus largitur creaturis omnibus essentiam, pulchritudinem, bonitatem, & quidquid in eis est: cui decidere nihil potest, nihil accedere: quæ tantum creaturas omnes superat, quantum lux superat tenebras, creatura nihilum. Nulla regis Majestas divinæ collata Majestati tanti ætimari potest, quanti conditio vermiculi regiæ Majestati collata.

Orbem
com-

complet universum , & sustentat omnia dīgīto
virtutis suæ. Omnis creata potentia imbecilli-
tas est , si divinæ conferatur ; hæc verbo uno
mundū hunc produxit ; verbo uno mille alios
producere adhuc potest, millies hoc nostro per-
fectiores ; quos omnes & momento uno redi-
gere potest in nihilum. Divitiae mundi totius
fordes & lutum sunt , si divinis comparemus.
Majestas tanta est , ut si creaturæ omnes intel-
lektivæ semper in genua provolutæ eam ado-
rarent , nec ab ejus laude per totam æternitatē
cessarent , minimam tamen ejus perfectio-
nem satis laudare non possent , aut venerari.
Finge pulchritudinem tam eximiam , ut solo
sui aspectu omnium rapiat corda mortalium ;
ut vel semel eam intueri æstimabilius sit , ac
omnibus mundi voluptatibus per mille sæcula
frui. Cogita Majestatem tam sublimem , cuius
in obsequium omnia perpeti tormenta pluris sit
æstimandum , ac toti mundo dominari. Cog-
ita bonitatem immensam , quam unâ solûm co-
gitatione offendere pejus sit , ac re ipsâ in nihi-
lum redigere Cœlos , naturamque destruere
universam. Adde Clementiam nullo in patre
auditam , quæ injurias innumeræ , ab infimo
mancipio illatas , patientissimè tolerat , pœni-
tentibus ad unum verbulum ignoscit , quin &
prima eis veniam offert. Adde Liberalitatem
tam profusam , ut vota etiam supereret ; & quasi
parùm esset mundum totum nostro bono con-
didisse , etiam ad cœlestis regni divitias invitet:
adde

adde decorum , qui intuentes in suavissimam extasim rapiat & per æternitatem omnem in sui contemplatione teneat defixos. His omnibus animo conceptis , quotam Essentiæ divinæ partem te attigisse putas ? Nec minimam certè. Infinitè enim major est DEus omni eo , quod ab intellectu creato concipi potest. Cogita ergo semper plures & plures perfectiones , easque centies & millies multiplica : compara eas numero stellarum in Cœlo ; arenulis in littore maris , aquarum guttulis in oceano : scito tamen , enormem hanc multitudinem DEI perfectionibus collatam infinitis adhuc modis esse minorem , quā sit parvus vermiculus toti mundo collatus. Quid igitur concipis , dum nominari audis DEum ? nimirum Naturam aliquam , quæ ab æterno est , in æternum erit ; occupat omnem locum , scit omnem veritatem ; continet omnes perfectiones ; infinite est potens , sapiens , pulchra ; quam intueri summa beatitudo : Naturam - - - quid dico ? cogor sanè fateri , quod Epictetus fassus est : quò plus labore in cognitione DEI obtainenda , eò minus à me talem haberi posse , intelligo. Scilicet Magnus Dominus , & terribilis est DEus. Magnum vocas , cui vides ad nutum esse magnum famulorum gregem ; subditas esse urbes & populos ; paratas omnis generis opes & delicias. Magnum vocas , cuius Majesta em palitorum amplitudo & forma , hortorum pulchritudo , militum numerus & robur , subactorum rebelium

Iuum multitudo orbi stupendam faciunt & venerabilem. Quid ni oculos ad DEum tuum convertis, & Magnum exclamas, & Maximum adoras? Est ille DEus, cui innumera Angelorum cohors famulatur, quem laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt Potestates: Est ille DEus, cujus potestas immensa, Majestas infinita - - - quo deriuo rapior imbellis homo? *Magnus Dominus & terribilis nimis: hoc unum dixisse sufficiat.* Liceat iam cum S. Bernardo exclamare: Et Majestatem tam terribilem vilis vermiculus audiat irritare? vilis vermiculus? Obstupescite Cœli!

Habes ex his ipsis Bernardi verbis, quæ sit persona offendens. Regem offendere a Rege grave est: Regem offendere a vili rustico, principio sordido, intolerabilis injuria est. Crescit ergo offendere magnitudo etiam ex vilitate offenderitis. Age, quis ergo audax ille, quis ille impudens, qui tantam tamque terribilem Majestatem offendere audet? quid queris? Homo est. Homo offendor DEI? DEus offensus ab hominè? O portentum! O intolerabile flagitium! ah quantum continent voces hæc: *DEus offensus ab hominè.* Quis igitur est homo? quid es, mi studiose, qui offendere DEum ausus es? Considera corpus, considera arlimam, & effante, quis sis. An non cum Davide exclamandum est tibi: *Substantia mea tanquam nihil ante te.* Corpus si spectas, es frustum ex argilla factum, nuper è luto emergens, paulo post esca-

D

ver-

vermium, cinis, nihil. Animam si vides, imaginem quidem DEI vides, sed ex se quid boni assequi potest? quid vel cogitare? nihil. Hæreditas tua est ignorantia mentis, malitia voluntatis, imbecillitas ad bonum, inclinatio ad malum: huic hæreditati innumeræ aliæ accidunt miseriæ. Totus nimurum animal es, scatens vitiis, elementorum injuriis expositum, rerum omnium egens, fragile, imbecillum, caducum, ad interitum se ipso tendens. Jam ex adverso Divinæ te Majestatis pone; comparatuam existentiam nuper cœptam cum vita DEI necessaria & æterna; tuam vilitatem cum ejus magnitudine; tuam imbecillitatem cum ejus omnipotentia; miseriam tuam & verè mendicam inopiam cum ejus perfectione; te totum cum DEo toto; & quæso, quantus in hac comparatione videri potes? Vide priùs, quid sis collatus hominibus omnibus. Fuerunt, eruntque adhuc multa hominum millia: his omnibus si tu ex parte altera compareris, quæso, quantilla portio es? an tanta, quanta est musca homini collata? multò minor. Jam perge: quid, quæso, es collatus uni Angelo? homines omnes uni Angelo collati minus quid sunt, ac pulvisculus collatus toti universo. Si ergo tu jam antè cum hominibus comparatus minus aliquid eras, ac musca, quid jam eris collatus uni Angelo? quid collatus mille imò omnibus Angelis? Cùm verò & omnes Angeli in unum collecti, si cum DEo conferantur, minus sint ac

ac muscula Regi maximo collata, collige, quæſo,
& considera, quantus tu demum esse possis
tanto DEo comparatus? Omnes gentes quasi non
ſint, ſic ſunt coram eo, ait Isajas. Quid ergo tu?
ah! dic denuo: *Subſtantia mea tanquam nihilum
ante te.* Si ergo tua hæc vilitas te coram DEo
tam humilem reddere deberet, ut altissimo ter-
rore totus tremens, facie humi prostratā, ne
oculos quidem ad tantam Majestatem auderes
attollere, quantæ obſecro, temeritatis erit fron-
tem adverſus tantam Majestatem erigere? Tu,
tu vermicule vilissime, tu muscula milera, tu
vile, abjectum, folidum nihilum ausis contra
DEum tantum & tam terribilem insurgere, eum
laceſſere, contemnere, irritare? O Cœli! O
proterviam ſine modo, ſine exemplo! O mon-
ſtroſam! O inauditam temeritatem! Eò te, tan-
tillum hominū genem, ignobilem terræ vermi-
culum, eò furoris, eò proterviæ progredi poſſe,
ut, cum supremus ille Cœli terræque Monarcha
in altissimo Majestatis ſolio residens, humili-
mis coleretur Angelorum obſequiis, tu indig-
niſſimis eum modis auderes laceſſere? tu DEum?
tu putredo? tu pauxillum pulvisculi? tu ver-
micule? O Cœli! Cœli obſtupescite! Lucifer,
quod contra DEum hunc ſe erexerit, temeri-
tas fuit inferis digna: & tamen Angelus fuit;
Angelorum nobilissimus fuit; te multò excel-
lentior, multò nobilior. Quanta igitur tua,
vilis vermicule, temeritas, contra Tonantem
insurgere audentis? Vermiculus ſi contra Re-

gem, pygmæus contra gigantem insurget; nunquid audacia foret non ferenda? foret, sed tuæ similiis non foret. Unum obstupesco, quod Angeli videntes tantam Regi suo inferri injuriam; quod creaturæ cæteræ tantâ Creatorem suum ab homine contumeliâ affici videntes, non illico ad vindictam sumendam profilant, dicentes cum fideli illo Davidis milite: *Quare maledicit canis hic mortuus (Semei) Domino meo regi? vadam & amputabo ei caput.*

Necdum fistamus. Quis est, qui offenditur, & à quo? *In Dominum D'Eum tuum prævaricatus es.* Deus, Creator, Dominus, Pater, Benefactor, Judex offenditur à creatura, servo, filio, ab eo cui beneficia praestita sunt, ab eo quem judicaturus est. *Audite Cæli & auribus percipe terra!* 1. Creator est, quem offendis, mi studiose. Creavit te ex nihilo; ergo te totum ei debebas, uti opus ab artifice factum totum se artifici debet, si is omnia subministravit. Manus tuas DEO debes, oculos, pedes, te totum DEO debes. Ergo non licet vel manum, vel pedem, vel aliud membrum movere nisi ad DEI gloriam. Hinc Spiritus S. ait: *In omni virtute tua diligere eum, qui fecit te.* in omni virtute: sic æquum est. Peccator quid agit? Audite Cæli! Dominum D'Eum, qui fecit te, dereliquisti, & oblitus es Creatoris tui. O quæ injuria, legem ejus à te violari & contemni, cuius mutui servire totus debueras. 2. Conservator est, quem offendis. Architectus domo exstructâ abit;

hæc

De Peccato Mortali.

49

49

hæc enim suâ se mole sustentat. DEus creato
homine manum si amoveret, iste in nihilum
recideret. Conservat ergo hominem omni
momento vitæ. Si ergo pro creatione totum
te DEo debes, quanto magis pro diuturna a-
deò conservatione. Quid tu peccando agis?
obsequia novis nominibus debita subtrahis,
duplicatâ injuriâ legem ejus contemnis. 3.
Pater est, quem offendis. Pater noster, qui es
in Cœlis. Quid, quæso, à Patre amantissimo
expectare potes, quod non uberior à DEo
præstitum fuerit? alimenta, victum, vestitum
suppeditant Patres. Quid tibi DEus? *Filios*,
ait, *enutrivi & exaltavi*. Enutrivi: O quam pre-
tioso cibo! cibo gratiæ divinæ, inspirationum
sanctorum, cibo angelico, Corpore scilicet &
Sanguine Eucharistico: enutrivi modo tali,
quali nullus patrum prolem suam nutravit ha-
tenus. Et quid egisti? *Ipsi autem spreverunt me*,
ait DEus. Ipsi Filii mei tam pretiosè nutriti,
tam sanctè educati, Filii mei, Studiosi, sæpius
Corpore & Sanguine meo refecti, majoribus à
me affecti beneficiis, ac homines alii, spreve-
runt, contempserunt, conculcârunt. Me, Me
Patrem suum amandissimum. Obstupecite
Cœli! Patri refragari, Patrem contemnere,
calcare etiam, O quam enorme scelus! O stu-
diose, nonne ipse est Pater tuus? & huic,
quoties peccasti, insultasti! non horres ad sce-
lus tuum? non expavescis? 4. Benefactor est,
quem offendis. Quid habes, quod non acce-

D 3

pisti

pisti ab eo ? numera beneficia , si potes , tibi collata. Quòd vivis , cuius beneficio vivis? nónne DEI ? quòd in fide vera natus es , & educatus , cui debes ? nónne DEo ? quòd ab innumeris animæ & corporis periculis servatus sis hactenus , cui debes ? nónne DEo tuo ? Manus tuæ , sanitas tua , talenta tua à quo sunt ? nónne à DEo ? verè dixit tibi DEus: *Charitate perpetuâ dilexi te.* Nam ab æterno disposuit , ut nascereris parente catholico , in loco catholico , tempore tali & occasione , ut facillimè salvari posset. Dedit parentes , qui te applicarent studiis , per quæ excultus ad sanctissima Ecclesiæ officia præ innumeris aliis idoneum te facere potes. Si parva hæc sunt , animam tuam vide , & majora agnosces. Benefactor hic tuus , qui tanta tibi hactenus præsttit , majora adhuc præstare paratus est in Cœlo. Et hic ille ipse est , quem offendis. Audite Cœli ! *Filios enutrivi , tantis , tot ornavi beneficiis , & ipsi spreverunt me ; quin (horreo dicere !)* quin ipsa adeo beneficia contra DEum benefactorem adhibuerunt. O audaciam ! O peccati malitiam ! Audisti hoc Studiose? ipsa DEI beneficia contra DEum peccando adhibuisti. Pecunia à parentibus concessa , talenta tua , vires tuæ , valetudo , tempus quid nisi beneficia DEI sunt , innumeris aliis negata , tibi singulari amore concessa? qua autem ratione à te adhibita sunt ? nónne hæc ipsa fuerunt instrumenta , quibus amandissimum benefactorem

rem tuum toties , tam protervè offendisti? nonne sanitas , talenta , tempus èò tibi servierunt , ut tanto liberius DEum offenderes , à quo ea tibi data erant ? Et leve hoc credis ? De mendico quid dices ? dederas ei pecuniam pro eleemosyna : is venenum emit , quo te interficeret . De milite quid sentis ? accepit is à rege gladium gemmis divitem , velut speciale regii amoris argumentum : ille in donantibus jugulum convertit , regem eodem gladio trucidavit . An non ingrati animi prodigia sunt impii ejuscemodi ? an non mille rogis digni ? Tu , tu , Studiose , hoc ingratitudinis monstrum es ; tu , tu ille impius mille inferis dignus . Poterat te DEus creare cæcum , mutum , surdum ; poterat te permittere nasci parentibus egenis , ethnicis : non fecit , sed oculos tibi , aures , linguæ usum , innumera alia præsttit beneficia . Et tu hac ejus liberalitate , hac lingua , his oculis , his beneficiis DEum ipsum quoties offendere ausus es ? duni peccasti , beneficiis DEI contra DEum usus es . O exhorresce tandem ad hanc peccati malitiam !

Redeo ad primum . Quis est , qui offenditur ? offenditur DEus . DEus est , qui offenditur . Non horres , studiose ? non toto corpore contremiscis ? non peccatum ex animo detestaris ? Ah ! non agnoscis , quanta , quàm terribilis , quàm infinita sit DEI Majestas . Agnovit nonnihil David & exclamavit : Nónne DEo subjecta erit anima mea , quia ipse est DEus meus ?

meus? quāsi diceret: possibilēne est, ut me non
subiiciam DĒo meo? DĒus est: quid ultra re-
quiro? Sed quæro denuo, quid est DĒus?
hoc enim tibi maxime īculcatum opto. Quid
est DĒus? Si scirem, quid DĒus esset, ajebat
ille, aut ipse essem DĒus, aut DĒus non esset
DĒus. Ne tamen taceam; considera, quæso,
vastitatem terræ nostræ, tot montes, tot ma-
ria, tot urbes & regna: omnia hæc DĒus uno
momento creavit: plura potens verbo uno
creare. O quantus Dominus! veniant omnes
terræ reges, & vel unā muscularam creent: non
possunt. Quid ergo hi omnes tanto Domino
collati? Vide cœlos, augustum illud divinæ
Majestatis palatum. Hos ille momento pro-
duxit, producere potest innumeros alios. Nu-
mera stellas: numera Angelos, qui omnes ad
nutum hujus Domini sunt. O quantus Domi-
nus, qui his omnibus imperat, omnia conser-
vat! Non est DĒus noster, DĒus imbellis,
quales cæca coluit antiquitas. Est ille DĒus,
qui innumera rebellium Angelorum millia de-
turbavit ad inferos: qui Parentes nostros pri-
mos Paradiſo ejecit: murmurantes Judæos jam
terrâ absorberi, jam ignitis serpentibus truci-
dari, jam hostium furore interfici permisit. Est
ille DĒus, qui urbes scelestas lapsis Cœlo igni-
bus exussit, orbem universum terribili illo di-
luvio castigavit: Ille DĒus, qui in justitia sua
succedit Tartara, eoque quovis momento
peccatoris animam deturbare potest: qui ar-
mare

mare semper potest omnem creaturam contra eos, qui Divinæ Majestati reluctantur. Verbo: *Terribilis Deus, & magnus vehementer, & mirabilis potentia ejus.* Eccl. 43. Et hunc tu DEum, hunc Dominum, hunc benefactorum tuum, hunc Patrem tuum, hunc Creatorem & Conservatorem tuum, tu -- tu -- vah ! tu vilis vermicule, tu creatura, tu degener fili, tu nihilum, tu hunc offendere ? hunc irritare ? hujus leges violare ? *Fecisti mala & potuisti,* exclamat obstupefactus Jeremias. Fecisti & potuisti ? an possibile fuit, ut hoc auderes ? tu contra DEum ? Horres, credo, si quid humani in te est, ad ea, quæ audivisti. Augebo terrorem ; attende.

Quis est, qui offenditur ? *In DEum tuum præparicata es.* Quis DEus tuus ? ille singulari jure tuus dicitur, qui te redemit. Sic tuus foret Dominus, qui te è captivitate Turcica pretio oblato eriperet. Quis ergo ille ? Scis ipse : Redemptor tuus Jesus est : hic offenditur à te, quem suo sanguine, suâ morte redemit ab inferis. Hic quid dicam ? O lacrymas ! lacrymas, & eas cruentas date Cœlites ! Jesus tuus, mi studiose, Salvator tuus, Redemptor tuus offenditur, à te, cuius amore cœlum deferuit, natus in Bethlehem, in prælepio reclinatus, frigore, fame, siti, paupertate, contumeliis, opprobriis innumeris affectus est : qui pro te catenas, verbera, spuma, flagra, ipinas, crucem, mortem (& O quam illam acerbam !) sustinuit :

D's

hic

54 Consideratio III.

hic, hic à te offenditur. O Jesu mi! O mi studiose, quò me convertam? Jesus omnem amorem, omne obsequium meritus offenditur! O ubi voces, quibus rei gravitatem exponam? Sed utinam (quid dico?) utinam offenderetur tantum, & non acerbius haberetur! Audi, studiose, quid dicat Apostolus: *Rursum crucifigentes sibi metipsis Filium DEI.* Quid est hoc? O Cœlites servate me! ergo peccator, dum peccatum admittit, sic offendit Redemptorem suum, ut eum veluti de novo crucifigat? Sic Apostolus docet: catholicus negare non audet. O Jesu! O peccatum! Jesus de novo crucifigitur! ergo peccator Christum quodammodo crucifigit? ergo tu, studiose, dum peccas, in Christum cum Judæis irruis, catenis eum ligas, sputis oneras, colapho cædis, flagellas de novo, coronas de novo, irrides de novo, condemnas de novo, crucifigis, trucidas de novo: non quasi re ipsa trucidari adhuc posset, sed quòd tantam ei inferas injuriam, quantam Judæi Christum ligantes, conspuentes, crucigentes ei intulerunt. O studiose, quid hoc? sic tu cum Jesu tuo agis? quid amplius dici, quid terribilius cogitari potest? sic agere cum Jesu, quem infinito amore complecti æquissimum est! O malitiam ipsâ diabolicâ majorem! O peccatum quid es! O quam pauci te agnoscunt!

Meliùs ut agnoscas, ipsam peccati injuriam considera, quam DEo optimo infert. Erras, si

Si cogitas: quid demum mali DEo infertur, si peccem, cùm nihil nocere ei valeam? unde ergo peccatum gravem adeò haurit malitiam? Erras, inquam; nam gravissima potest esse injuria, licet corpus non lædat. Jactas v. g. opprobria in regem: non læditur corpus regis: nihil ei noces. An ideo gravis injuria non est? Sed in quo ipsa peccati injuria posita est? inquies; dicam: in ipso DEI contemptu. Dum peccas, eligis bonum aliquod temporale, lucrum, voluptatem, quam DEus prohibuit, & quidem ita prohibuit, ut si eam eligeres, jacturam faceres gratiæ & amicitiæ DEI. Eligens igitur in peccato voluptatem, amicitiam DEI voluptati postponis; eam minoris facis ac voluptatem: idem agis, ac si diceres: video, quòd tu, O DEus, mihi prohibeas hanc voluptatem in otio, in lascivia &c. Audio, quòd mineris mihi odium & inimicitiam tuam, si voluptatem illam eligam. Non curo ista: malo voluptatem hanc, quàm tuam amicitiam: majoris æstimatio gaudium hoc, quàm te: legem tuam non curo: ego fruar voluptate hac. Te ipsum quæro, an non horrendus est iste Majestatis divinæ contemptus? an non injuria gravissima? bonum summum, DEum infinitum, DEI amicitiam postponere vili, sordidæ, brevissimæ voluptati? Horres, dum audis Christo Barrabam fuisse præpositum, & immanem agnoscis injuriam. Hæc injuria toties à te repetitur, quoties peccatur graviter. Scio, quid dicas:

Non

Non ideo fruor voluptate illâ , non ideo legem violo , ut DEum spernam , aut ejus amicitiam , sed ut genio meo satisfaciâ . Cæcum te ! hoc ipsum est , quod tantam DEo infert injuriam ; in hoc ipso est contemptus divinæ Majestatis . Servus si tibi obedire renueret , nunquid contemni te ab eo diceres ? Subditus si Domini sui legem sciens violet , nunquid contemnere dicetur Dominum suum ? Nunquid contemnis amicum , cui tergum vertis ; aut judicem , quo præsente peccas ? At si dicat servus subditusque , se id non ex contemptu facere , verum ut aliquâ voluptate fruatur ; quid tu dices ? hoc dices , credo ; in hoc ipso contemnitis Dominum , quod legem violatis : facta vestra contemptum clamant . Ita certum tibi sit in peccato quovis injuriam DEI terribilem contineri . Hinc Apostolus : *Per Prævaricationem legis DEum inhonoras.*

Injuriam hanc graviorem reddunt circumstantiæ aliquæ , quarum unam alteramue propono . Et primò quidem quæro : ubi peccas ? ubi offendis DEum ? Responde , quod res est : in conspectu DEI . O malitia ! quis subditus adeò effrons est , ut in conspectu regis sui , regi audeat insultare ? regis lacerare decreta &c. scis tu DEum esse ubique , præsentem videre omnia , omnia audire , scire omnia : et præsentem hanc DEI Majestatem adeò non times , ut præsente , vidente , judice DEo audeas , quod præsente viro honesto non auderes ? Lem

De Peccato Mortali.

57

gem violas ; & adest Legislator ? contemnis
poenias ; & videt judex ? conculcas sanguinem ,
preium redemptionis tuæ , & videt Redemptor ?
In ipsam DEI faciem renuncias amicitiæ DEI ;
reluctaris ei in faciem ; eo spectante ad dœmonem
nem te convertis ? ubi , quæso , injuriam reperies ,
si hæc non est ? Secundò , quando peccas ?
Postquam scilicet te DEus per Baptismum re-
cepit in gratiam & filium : postquam toties
sanctissimò Corpore & Sanguinē suò te cibavit
potavitque ; postquam vitam pro te dedit &
sanguinem : eo ipso tempore DEum offendis ,
quo te conservat , custodit per Angélos , servat
ab interitu , inhibet dæmonum rabiem , Cœ-
lum offert ; eo tempore -- O pudor ! quid sen-
tis de filio , qui dum inter ulnas tenetur à
patre , patris faciem confueret ? impius est , in-
quies , mille necibus dignus . Tu , tu ille im-
pius es : terneris inter ulnas verè paternas divinæ
Providentiæ : fovet te ista , sustentat & con-
servat . Et tu quid ? dum peccas , divinam quo-
dammodo faciem conspuis , involas in patrem ,
atque , si fieri posset , trucidare attentas . O in-
juriam , ad quam vel ipsa Tartara cohorrescant !

Unum adhuc quæro , relictis aliis , sed hīc
velim , totum te colligas . Cur DEum tuum
offendis ? Cur me cædis ? quærebat Christus .
Cur ? quam ob causam ? quid feci tibi ? quid
per mei offendam quæris ? Responde , Studiose
mi . Cæteris quæstionibus respondi , non sine
terrere quidem : sed dum hīc respondere cogi-
to ,

to , O ! O quantum expavesco ! profectò si quid
 est , quod ingenuum hominem ad lacrymas , ad
 scelerum detestationem movere possit , hoc
 ipsum est . Cur ergo DEum offendimus ? cur
 tantâ injuriâ afficimus Patrem nostrum ? Domi-
 num nostrum ? Redemptorem nostrum ? cur ?
 quid peccando lucramur ? res sanè ingens sit,
 necesse est , quia ejus amore DEum nostrum
 deserimus . Cur ? quid haec tenus commodi è
 peccatis tuis hausisti ? quid in illis quæsivisti ?
 Non respondes ? nec ego ausim . Te ergo
 quæro , Domine DEus , verbis illis : Propter
 quid irritaverunt te , Domine ? propter quid ? an
 ut regnum aliquod aut imperium acciperent ?
 sed ne vel sic quidem debebant te offendere.
 propter quid ? Aures nunc arrige ; sic enim
 DEus per Ezechiem respondet : *Violabant Me*
(Violabant , irritabant , contemnebant , me
DEum suum , me Dominum suum , me Patrem
& benefactorem suum violabant :) propter (ah
permitte dolor , ut loquar !) violabant me propter
(O Cœli expavescite !) violabant me propter (ah
dicamne ? an non cor dolore rumpetur ; rum-
patur sanè , causa justissima est ; dicat lingua ,
quod nisi DEus diceret , dicere non auderem)
violabant me propter pugillum hordei & fragmen-
panis . Dixi satis : hæret lingua , stupet calamus .
Ah ! propter fragmen panis ! propter vilem vo-
luptatulam ! propter vile lucrum ! ob momen-
taneam delectatiunculam DEum offendere !
O ! O peccatum ! O injuria ! O Magne , O in-
sti-

æstimabilis DEus ! hucne ergo humana progressi potest protervia ? desino , desino mirari , quod ignes æternos peccato destinaveris : mille , mille inferos para , non sufficient injuriæ tantæ.

Reflexiones. Fusior fui , studiose ; hanc unam enim materiam altissimè infixam animo tuo cupio ; quod si impetravero , salus tua loco beato est : peccatum qui agnoscit , in æternum illud non admittet . Pauca denuo feligamus .

I. Si peccatum est offensa tanti & talis Domini ab homine vilissimo facta , & quidem facta per ipsa DEI beneficia , præsente DEo , tempore quo homini benefecit , ob rem vilissimam : ergo res sanè terribilis est peccatum : ergo errant homines liberè adeò peccantes , quasi res levis esset , aut contemnenda : ergo quasi à facie colubri fugiendum est peccatum . Itane haec tenus egimus ?

II. Audisti , quod injuria præcipue consistat in illo contemptu , qui exercetur , dum viliis creatura , viliis voluptas confertur , imò præponitur DEo . Et nunquid exinde summam peccati gravitatem agnoscis ? Dæmon dum ad peccatum te invitat , velut in lance una DEum ponit , in altera creaturam , delectatiunculam , voluptatem : te incitat , ut eligas , reicto DEo , voluptatem . Horrenda res , DEum creaturæ conferre ! quid erit etiam postponere ? dum peccas , DEum respuis , creaturam eligis : plus apud te valet creatura , quam DEus . An hoc leve ?

leve? Cui assimilasti me? quærit DEus per Isaiam. Ergo he DEus res tam vilis est? Cogita, obsecro, offerri tibi ex una parte Hostiam consecratam, ex altera aleam aut folium pictum: jubearis eligere, quod voles. An non horres sacratissimam Hostiam cum te vilissima conferri? quid si esset, qui aleam eligeret, & S. Hostiam à se abiiceret? quos inferos sati acerbos reperires? Cur igitur non horres peccatum omne? in omni peccato gravi idem DEus, qui in S. Hostia continetur, vili voluptatulæ posthabetur. Ergo res terribilis est peccare. Non auderes S. Hostiam, de qua dixi, reiicere, aleam eligere: ergo nec audeas unquam peccare.

III. Audiisti, per peccatum offendit Redemptorem nostrum, & quasi de novo crucifigi. Res certe ea, quæ una fatis esse deberet ad amorem peccati in nostris animis extingendum. In Peruana Provincia Christus crucifixus apparuit adolescenti peccatori, & dixit: respice; quam crudeliter propter scelerata tua habitus sim: an ergo necdum fatis me vulnerasti? Studiose, tuæ loquelaæ impuræ, tuum otium, tuæ irreverentiaz in templo, tua illa peccata fratre spura, flagella, spinæ, quibus Christum confusisti, flagellasti, coronasti. Vide pendentem e ligno Salvatorem tuum, & cogita, quod te eodem modo alloquatur: an non fatis me vulnerasti? vide, quam crudeliter me habueris: convertere tandem. Horrees pro-

profecto, si dæmon tibi offerret Crucifixi effigiem conspuendam, aut pedibus calcandam: cur non horres peccatum quodlibet mortale, in quo parem injuriam non ligno, sed DEO vero inflgis? Indignaris lusori illi Mogono, qui Crucifixi effigiem gladio petiit: indignaris Judæis, qui indignè adèò Christum tractârunt: & tu si præsens eis fuisses, an, quæso, ad ulteriora flagella Christo inferenda eos animâs-ses? procul ista! cur ergo tu ipse flagellum jam arripis? socy illi impii flagellum sunt; sermones illi turpes spinæ sunt, quibus flagellare denuo & coronare Christum moliris. Tibi ergo indignare, qui graviora audes, ac Judæi. Isti non agnoverunt (suâ quidem culpâ) DEum suum: agnoscis tu, & audes tamen? *Quis audiuit talia horribilia?* quærit Jeremias. Homo sic agere ausit cum DEO pro se passo & mortuo? Jesus pendet in cruce, & homo audeat peccare, eumque cruci rursus affigere? Studiose, poterisne sic posthac cùm Jesu tuo agere? verietur hoc, obsecro, ob oculos tuos, & dum occasio peccandi est, respice Crucifixi effigiem, & dic: Jesus meus tanta pro me passus est, & ego eum de novo affligam? Poterit hæc cogitatio temptationis vim minuere, & à peccato te avocare.

IV. Si DEus offenditur propter pugillum hordei, id est, ob rem levissimam, injuria per peccatum DEO illata non potest non esse gravissima. Sic est: atque hoc opto, ut bene expendas.

pendas. Legitur Christus è sacra Hostia Sacerdotem impium sic allocutus: Quid feci tibi? cur tam indignè me tractas? Occurrant tibi, quæso, hæc verba, dum communicas; cogita sic Christum loqui: Fili mi, studiose mi, quid feci tibi? quomodo offendisti te? cur tam indignè me tractas? quid feci tibi, quod non cesies me offendere per otium, per lusus vetitos, sermones turpes, tactus nefarios &c. desine tandem. Quid tuo Salvatori respondebis? Sane si non ad hominem, sed ad bestiam, ad saxum ita ille loqueretur, commoveri deberet. Quid quæris, quæso, in peccato? bene V. P. de Hieronymo ajebat: Nec pro totius mundi salute oportet vel leviter mentiri; quantò minus facere peccatum grave ob leve gaudium? Quid quæso, judicias de illo, qui consecratam Hostiam Judæo vendidit quatuor crucigeris? O scelus! DEum pretio adeò levi vendere! Studiose, & quid tu? propter pugillum hordei & fragmen panis deseris DEum tuum? veniat dæmon, dicat tibi: ecce procurabo tibi hanc & illam voluptatem in domo ista, si Crucifixi effigiem humili abicias & conculces: agésne, quod petit? ne si vel mundum totum promitteret. Cur ergo propter pugillum hordei? Prohibet dolor rei huic immorari longius: tu expende, & propone meliora. Eò enim omnia tendunt, ut agnoscere incipias peccatum: agnitionem sequetur horror & fuga illius.

Affectus.

Affectus. O infinita , O tremenda Majestas
divina ! ausimne loqui ad Te, cùm sim pulvis
& cinis ? ausimne vilis ego vermiculus levare
ad te oculos meos ? ille ego vermiculus, qui te
tam protervè ausus sum offendere ? Ego, ego
creatura illa audacissima sum, ego degener ille
filius, ego rebellis ille subditus , qui te Creato-
rem meum , te Patrem charissimum , te Regem
meum & Dominum ausus sum offendere. O
lacrymæ ubi estis ? potuine ego esse tam pro-
tervus & impudens , ut contra te , O DEus , in-
surgerem , te contemnerem , leges calcarem , vili
etiam creaturæ te posthaberem ? potuine ? ego
Te ? ego Te offendere : & Te præsentem ? & tem-
pore, quo in me eras maxime beneficus ? & per ea
ipfa instrumenta , quæ tua erant beneficia ? po-
tui , ah potui ! negare non possum. Peccavi !
inique egi ! Beneficiis tuis abusus sum : sanita-
tem , talenta , vires , pedes , manus , totum me
ad tui offenditionem impendi ! & quam ob cau-
sam ? pudet meminisse ! non promisit mihi dæ-
mon regna mundi omnia , ut olim Christo:
vilem voluptatem promisit ; momentaneam de-
lectationem exhibuit ; & ei obsecutus sum , &
Te DEum ostendi ? O malitiam ! O audaciam
meam ! O infelicem diem , quo hoc ausus fui !
O infelicem horam , quâ tantam Majestatem
offendi ! non agnovi , Domine , non agnovi
tantam esse in peccato malitiam. Nunc agnos-
co , nunc deprecor , nunc sanctiora promitto.
Clementissime DEus , tua infinita Bonitas huc

me traxit; en habes rebellem, impium, temerarium: puni, Domine, sed non in furore tuo: puni, sed etiam da veniam; abysmus misericordiae meæ invocat abyssum tuæ misericordiæ. Miserere mei Deus!

Proposita. Posthac nullum peccatum, O mi Deus, nullum peccatum deliberatè admittam. Hoc unum est propositum meum, quod S. Theresiæ: Amor mi, nullum posthac peccatum! Non offendam Te, Domine! beneficiis non ultra abutar ad tui offensam: & ut hoc constantius agam, sæpe recordabor eorum, quæ jam didici; præcipue dñm Crucifixi effigiem intuebor, alloquar me verbis S. Bernardi: Deus meus pendet in patibulo, & ego voluptati operam dabo? iterumne JESUM meum crucifigam? Tantime faciam voluptatem hanc, ut JESUM meum ei postponam?

Petitio. Tu Clementissime Iesu, pro me crucifice -- O quò me converti? ausimne, O Iesu, me ad te convertere, cuius Passionem toties renovavi? nisi Salvator meus esses, non auderem. Per vulnera tua & mortem tuam te rogo, conforta me in propositis istis, ut te posthac non ultra offendam: da, versetur semper ob oculos meos hæc tessera: Deus offensus ab homine ob rem nullius momenti. *Recita in fine:* Anima Christi &c.

Pars